

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

NEKONEČNÁ GEOMETRICKÁ ŘADA

POJEM NEKONEČNÁ GEOMETRICKÁ ŘADA

Je-li a_n posloupnost pak $\sum(a_n)$ je součet všech jejích členů a nazýváme ji nekonečná řada. Pokud má nekonečná řada limitu nazývá se konvergentní. Znamená to, že pro n blížící se k nekonečnu se součet řady nekonečně blíží k určité hodnotě.

Jestliže limita řady neexistuje, pak je divergentní.

SOUČET NEKONEČNÉ GEOMETRICKÉ ŘADY

---

pokud máme geometrickou posloupnost ($a_1 = 1$, $a_2 = 1/2$, $a_3 = 1/4$, $a_4 = 1/8 \dots$). tato řada jde vyjádřit jako $a_n = 1/2^{n-1}$ s kvocientem $q = 1/2$. Pokud si vypočítáme jednotlivé součty, pak vidíme, že součty mají limitu 2 ($s_2 = 3/2$, $s_3 = 7/4$, $s_4 = 15/8$). Znamená to, že čím více členů posloupnosti sečteme, tím blíže se přiblížíme hodnotě součtu 2, ale této hodnoty nikdy nedosáhneme. Pro součet n členů takovéto řady tedy platí:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} s_n = \frac{a_1}{1-q}$$

Pokud je $|q| < 1$ pak geometrická řada limitu a je konvergentní.

Pokud nemá nekonečná geometrická řada limitu, je $|q| > 1$ a řada je divergentní.

ROSTOUCÍ A KLESAJÍCÍ POSLOUPNOST

Posloupnost a_n se nazývá rostoucí jestliže pro všechna r, s které náleží oboru přirozených čísel platí: je-li $r < s$, pak je $a_r < a_s$.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

Posloupnost a_n se nazývá klesající jestliže pro všechna r, s které náleží oboru přirozených čísel platí: je-li $r < s$, pak je $a_r > a_s$.

Posloupnost může být také :

- konstantní což znamená, že má všechny členy stejné.
- monotónní posloupnost je rostoucí či klesající na určitých intervalech.
- ryze monotónní posloupnost je na celém svém intervalu buď rostoucí nebo klesající.

ŘEŠENÉ PŘÍKLADY NA NEKONEČNOU GEOMETRICKOU ŘADU

Příklad č.1.:

Nekonečnou geometrickou řadu zapište sumou.

$$3 + 9 + 27 + 81 \dots$$

Řešení: $\sum_{i=1}^{\infty} 3^i$

Příklady:

1. Rozhodněte, zda je následující řada konvergentní nebo divergentní:

$$5 + \frac{7}{2} + \frac{49}{20} + \dots$$

Řešení: $q=7/10 < 1$; řada je konvergentní

2. Sečtěte tuto řadu:

$$5 + \frac{7}{2} + \frac{49}{20} + \dots$$

$$S=50/3$$

3. Určete, zda je nekonečná geometrická řada konvergentní a určete její součet

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí
prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým
zaměřením**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

$$1 + \frac{2}{3} + \frac{4}{9} + \dots$$

Řešení: $q=1/3 < 1$; řada je konvergentní; $s=3$